

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Δάσκαλος

Μουχτάρης

Πιστού

Βέρα

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΕΙΚΟΝΑ 1

(Η ιστορία διαδραματίζεται σε ορεινό χωριό. Μουσική, βροντή, αέρας και βροχή. Χτύπημα πόρτας στο σπίτι του μουχτάρη).

- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Κύριε μουχτάρη.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Κόπκιασε μέσα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Καλησπέρα.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εσκόλασες δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είδα τον ουρανό να γεμώνει τζι εσκόλασα τους νάκκον νορίπτερα. Έρεξα πόσσω να δω είντα κάμνει η γεναίκα μου τζι είπα να 'ρω να σε δω.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έλα έσσω τζι εν να γενείς φιτίλλιν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Αρκινούσι γλήορα οι βροσιές δαπάνω δα στους τόπους σας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έτσι εν η ορεινή δάσκαλε. Εν να τη συνηθίσεις. Κάτσε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Φκαριστώ. Δεν ήρτα για να κάτσω.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ποτέ σιόρ, γίνεται να 'ρτεις έσσω μας τζια να μεν καταδεχτείς ούτε τον καφέ μας! Κόρη Πιστού.
- ΠΙΣΤΟΥ Ναιαιαι... (Ακούεται κασίκα).
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Πού είσαι ρε γεναίκα;
- ΠΙΣΤΟΥ Είπα να ξαπολύσω νάκκον τα χτηνά. Πρέπει να πκιάεις ποϊνάορα πάνω για να μπεις δαμέσα.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έλα τζι ήρτεν ο δάσκαλος.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Άφησ' την γεναίκα να τελειώσει την δουλειάν της.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ύστερα τελειώννει σιόρ. Να κροστείς των δουλειών, δεν ιδκιάς αμάνταν.
- ΠΙΣΤΟΥ Ωρα καλή. Καλωσόρισες δάσκαλε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Καλώς σας ηύραμεν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Κόψε μας τίποτε να τσιμπήσουμε κόρη Πιστού τζια φέρε τζια λλή ζιβανία.
- ΠΙΣΤΟΥ Να σας φέρω καλό!
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μεν βάλλεις τη γεναίκα σε φασαοριαν.

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Άφησ' την σιόρ. Η δουλειά της πκοια εν πο 'νει;
- ΠΙΣΤΟΥ Καλά τζι αθθυμήθηκες μας δάσκαλε. Άμα σταματήσει η βροσιή να πέψουμεν έναν κοπελλούν να φωνάξει τζιαι την κυρία σου τζιαι να μείνετε να δειπνήσουμεν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Φκαριστούμεν πολλά. Άλλωστε εν τζι αντροπή που τζεινους πον το γυρίν τους να μας κάμουν το τραπέζιν πόψε.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ακούω δάσκαλε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Δυστυχώς φέρνω κακά μαντάτα.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έπαθεν τίποτε κανέννας μη κακόν;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Όι όι.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Πκοια εν τα κακά μαντάτα;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Λαλώ να υποβάλω παραίτησιν.
- ΠΙΣΤΟΥ Να υποβάλεις παραίτησιν!
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Έτσι λοαρχάζω.
- ΠΙΣΤΟΥ Δεν έκλεισεν μήνας που ήρτες εις το χωρκόν μας δάσκαλε. Ήρτες πρώτην του Σεττέβρη τζι ακόμα δεν εβικήκεν ο μήνας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Άφησ' τον άδρωπον να συντύσειε ρε γεναίκα. Να δούμεν είντα 'σιει να μας πει. Πκοιον εν το πρόβλημα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Δυστυχώς, φαίνεται δεν υπολόγισα καλά τες συνθήκες δαπάνω δα τζιαι δυσκολευκούμαστιν να προσαρμοστούμεν. Όι τόσον εγιώ δηλαδή, όσον η γεναίκα μου τζιαι το μωρό μας. Τζι εν η αλήθεια σκέφτομαι, πως ώσπου περνά ο τζαιρός τζι ώσπου σιειμωνιάζει θα σιειροττερέψει η κατάσταση.
- ΠΙΣΤΟΥ Εν πον αρχή δάσκαλε. Γιάλι άλι εν να συνηθίσετε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Αν ήταν να συνηθίσουμεν, έθεν να συνηθίσουμεν ώς τωρά.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Συγγνώμη, αμμά εν σοβαρή τούτη η κουβέντα που μας λαλείς. Δεν ημπορούμεν να την κουβεντιάσουμεν εις το πόνιν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρω το πως εν σοβαρή. Επροβληματίστηκε πολλά να 'ρω να σου συντύχω.

- ΠΙΣΤΟΥ Κάτσετε τζι άμα πκείτε καμιάν εν να 'βρετε μιαν λύσιν. Ελάτε. Έσασα τζιαι τον μεζέ σας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Άμα λαλείς να μας εγκαταλείψεις δάσκαλε, πότε λοαρκάζεις να το κάμεις;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Δεν θέλω να σας αφήνω χωρίς δάσκαλον. Έρτα να σας το πω, για να φροντίσετε να 'βρετε άλλον. Άμα τα καταφέρετε, φεύκω τζι εγιώ με το καλόν τζιαι πα να δω είνταν πον να κάμω.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Τζιαι πού να 'βρουμεν δάσκαλον έτσι εποχήν; Οι παλιοί εν βολεμένοι άλλοι τζει τζι άλλοι δα. Τζείνους που τελειώσαν φέτι το διδασκαλείον αρπάξαν τους που τα θρανία εν ολος που λαλεί. Είδες είνταν που γίνηκε στην Χώραν που βρεθήκαμε. Είσιεν τζιαμαί στην περιοχήν του γεναιοκόπαζαρου διακόσους μουχταραίους που γυρεύκαν δάσκαλον, τζι άντζιακκι να 'σιεν πενήντα δασκάλους διαθέσιμους.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είδα κύριε μουχτάρη.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Είδες πόσοι μουχτάρηδες εφύασιν με δκυο σιείλη καμένα, που δεν ηύρασιν να αγκαζιάρουν δάσκαλον για το χωρκόν τους.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είδα λαλώ σου. Ξέρω είνταν που γίνεται.
- ΠΙΣΤΟΥ Άμα εδυσκολεύτημεν να 'βρουμεν δάσκαλον τον τζιαιρόν πο 'πρεπεν, πού να τον πλάσουμεν τωρά δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Σίουρα δεν εν εύκολον. Μα νομίζω πως δεν εν ακατόρθωτον. Θα βοηθήσω τζι εγώ. Θα ρωτήσω ποτζεί ποδά. Θα δούμεν. Ίσως ένας ελεύτερος, ένας ηλικιωμένος, ένας σιηράτος, πον μόνοι τους, να μπορέσουν να προσαρμοστούν καλλίτετρα δαπάνω.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Αν θα βάλεις το σιέρι σου να 'βρουμεν δάσκαλον τζι ύστερις να φύεις, εν άλλος λοαρκασμός. Μα να φύεις τζιαι να μας αφήνεις δίχα δάσκαλον εν πολλά βαρετόν δάσκαλε. Δεν θέλω να πάθουν τα κοπελλούδκια ό,τι έπαθαν πέρσι, που δεν ηύραμε δάσκαλον. Που λαμνίζαν μεσ' στα σιόνια τα πικρόσορτα, πριχού να φέξει, για να πάσι σκολείο δίπλα στο τζιεφαλοχώρι.

- ΠΙΣΤΟΥ Ξέρεις πόσοι αρρωστήσαν πέρσι δάσκαλε; Πόσοι επάθασιν κρυοπαγήματα;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είπα σας. Μαραζώννω πολλά με τουν' την ιστορίαν. Δεν θέλω να φύω τζιαι να σας αφήνω. Μα ελάτε τζι εσείς στην θέσιν μου. Δεν ημπορώ να 'χω τη γεναίκα μου να κάθεται ούλλη μέρα μόνη της να υποφέρει.
- ΠΙΣΤΟΥ Να της πεις να 'ρχεται να κάμνουμεν παρέα δάσκαλε. Να περνά η ώρα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Έσιετε τζι εσείς τες δουλειές σας. Οι μέρες εν πολλές. Η γεναίκα μου εν τζι αντροπιάρια. Δεν θέλει να γίνεται φόρτωμαν του άλλου.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Τούτα ούλλα έπρεπε να τα κουβεντιάσεις δάσκαλε με τη γεναίκα σου, πριν να 'ρτεις εις την Χώραν να υπογράψουμεν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ (Κομπιάζοντας). Είντα να σου το κρύψω κύριε μουχτάρη. Δυστυχώς δεν ηύραμεν τζείνον που καρτερούσαμεν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έπρεπε να ρωτήσεις δάσκαλε. Έπρεπε να ξέρεις έναν περίπου είντα θα 'βρισκες, είντα θα συναντούσες.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Πότε να ρωτήσω τζιαι πού να ρωτήσω κύριε μουχτάρη; Τζιαμαί που βρεθήκαμεν τζιαμαί εγνωρισθήκαμεν τζιαι τζιαμαί εσυμφωνήσαμεν.
- ΠΙΣΤΟΥ Πε μας δάσκαλε. Πκοιον εν το παράπονον σου;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μεν το λαλείς παράπονον κυρία Πιστού, σε παρακαλώ. Δεν θέλω ν' ακούσουν τζι οι χωρκανοί τζιαι να παρεξηγηθώ. Πέτε πως δεν μας έκατσεν το κλίμα.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ναι μα εγώ πρέπει να ξέρω δάσκαλε. Είνταν που καρτέρας τζι είνταν πού 'βρες;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ας μεν του δώκουμεν συνέχεια, σας παρακαλώ.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Όι δάσκαλε. Γιατί τζι εσού να φύεις, δεν θέλω να 'χω τα ίδια προβλήματα με τζείνον πον να 'ρτει.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ (Κομπιάζει). Εν πολλά κύριε μουχτάρη.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Να τ' ακούσουμεν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Δεν κατηγορώ κανέναν. Ο κόσμος εν καλός. Θωρώ. Καταλαβαίννω. Όμως...

- ΠΙΣΤΟΥ (Μικρή σιωπή). Σύντυσιε δάσκαλε. Μεν αντρέπεσαι.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Τέλος πάντων. Μπορεί πράγματι να φταίμεν εμείς. Αφήστε με να το ξανακουβεντιάσω με τη γεναίκα μου τζιαι θωρούμεν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μεν αντρέπεσαι δάσκαλε. Σύντυσιε, θέλω να ξέρω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είντα να πω. Πρώτα-πρώτα το σπίτιν που μας εδώκετε στάσσει.
- ΠΙΣΤΟΥ Στάσσει!
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ναι στάσσει.
- ΠΙΣΤΟΥ Μα εν δυνατόν; Έβαλεν μάστρον ο μουχτάρης να το σάσει πριν να 'ρτετε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είπα σας. Όσον τζι εσκόλασα έρεξα πόσσω να δω, γιατί εξανάσταξεν τζι εκράτεν με η έννοια. Εβάλαμεν ένα σκαφίδιν τζιαι στάσσει μέσα τζι ήρτα ποδά να σας το πω.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Δεν εν πρόβλημα σοβαρόν τούτο. Να βάλουμεν τον μάστρον να πελλετήσει ξανά τη στησιάν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μα δεν εν μόνον τούτον. Τούτον εν το τελευταίον.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Τζιαι πκοια εν τα πρώτα δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρετε, δεν εν σωστόν τζιόλας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μεν αντρέπεσαι. Σύντυσιε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρετε, η γεναίκα μου, όπως σας είπα, εν αντροπιάρα. Τούτη η συμφωνία που κάμαμε, να πηαίνουμεν κάθε νύχταν τζιαι σ' ένα σπίτι για να μας κάμνουν το δείπνον, δεν της αρέσκει. Που την αντροπήν της κάθεται στο τραπέξιν τζιαι σηκώννεται νησιτιτζιή. Τζιαι καταλαβαίννω την. Άλλον να σε καλεί ένας εις το σπίτιν του με το κκέφιν του τζι άλλον να σε καλεί γιατί εν αναγκασμένος, γιατί εν μεσ' στην συμφωνίαν του μουχτάρη με τον δάσκαλον.
- ΠΙΣΤΟΥ Μα ούλλοι έτσι κάμνουν δάσκαλε. Δεν είσαι ο μόνος. Τζιαι με τους παλιούς έτσι εκάμναμεν. Τζιαι στ' άλλα χωρκά απ' ό,τι ακούμεν, τούτη εν η συμφωνία. Εχτός που τον μιστόν, να ταίτζουν τον δάσκαλον κάθε νύχτα τζι ένας.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρω το. Μα είπα σας, η γεναίκα μου εν αντροπκιάρα. Πέτε μου είντα να κάμω.

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Να το σκεφτούμεν δάσκαλε. Εν να 'βρουμεν μιαν λύσιν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Δεν ιξέρω ώσπου εν να πάει τούτη η κατάσταση. Θωρώ την τζιαι μαραζώννω. Εγίνηκεν όπως το πολιφαίν. Αφού τζιαι το μωρόν μας που θηλάζει, δεν ιβρίσκει τίποτε πάνω της να φάει, τζι αντι να βάλλει βάρος χάννει.
- ΠΙΣΤΟΥ Μα εν δυνατόν δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Αν δεν ήταν τόσο σοβαρή η κατάσταση, έθεν να βρίζω. Έθεν να σφιχτώ να αντέξω έναν χρόνον.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ξαναλαλώ σου. Να το σκεφτούμεν τζι εν να 'βρουμεν μιαν λύσιν. Γιατί είναι να σου το κρύψω. Είμαστιν πολλά ευκαριστημένοι που λλόου σου. Ούλλοι μας. Δεν έσειει δεκαπέντε μέρες π' ανοιζαν τα σχολεία τζιαι θωρούμεν την διαφοράν που κάμνουν τα παιδικιά μας μέρα με τη μέρα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μα είναι λύσιν να 'βρουμεν;
- ΠΙΣΤΟΥ Γιατί δεν κάμνουμεν τζι εμείς τζείνον που κάμνουσιν δαμαί στον Άη Θέωρον;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είναι κάμνουν;
- ΠΙΣΤΟΥ Αντί να πηαίννει ο δάσκαλος κάθε νύχτα τζι σ' ένα σπίτι, για να του κάμνουν το τραπέζιν, πέμπουν του το φαίν έσσω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Το ίδιον πράμαν ένει κυρία Πιστού. Πάλε θα νιώθουμεν υποχρεωμένοι.
- ΠΙΣΤΟΥ Εν άλλον πράμα δάσκαλε. Θα τρώεις έσσω σου με τη γεναίκα σου μιαν ομορκιάν. Δεν θα τρώεις τζιαι να 'σιεις την εντύπωσιν ότι μετρούσιν τες μπουτσιές σου.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρω καλά τη γεναίκα μου!
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μα γιατί να νιώθετε υποχρεωμένοι σιός; Αφού τούτα ούλλα εν μεσ' στην συμφωνία μας. Εν τούτον που κάμνουσιν ούλλοι. Εν τζιαι κάμνουμεν τίποτε παραξόρτικον για να μας νηελά ο κόσμος.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Καλά. Δώστε μου καμιά δυο μέρες τζιαιρόν. Αφήστε με να το ξανακουβεντιάσω με τη γεναίκα μου, πέρχι την καταφέρω.

ΕΙΚΟΝΑ 2

(Μουσική. Κλάμα μωρού. Στο σπίτι του δασκάλου).

- ΒΕΡΑ Μεν κλαίεις μωρό μου. Μεν κλαίεις αγάπη μου. Εστράντζισες που το κλάμα. Μακάρι να συντύχαννες να μου πεις ειντάσιεις. Μεν κλαίεις μάνα μου τζιαι λιώννω τζιαι στάσσω σαν το τζιερίν ώσπου σε θωρώ.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ (Ανοίγει την πόρτα και μπαίνει). Τι έσει πάλε το μωρόν μας τζιαι κλαίει Βερονίκη μου.
- ΒΕΡΑ Μακάρι να ΄ξερα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ετάϊσες το;
- ΒΕΡΑ Τωρά εξαπόλυσεν το στήθος μου. Μα φαίνεται δεν ιβρίσκει τίποτε πάνω μου πκιον. Δέρονω τον νουν μου τζιαι ξαναδέρονω τον. Να σκεφτώ, να ΄βρω μιαν λύσιν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Σκέφτομαι τζι εγιώ. Δεν εν εποχή τωρά που βρίζεις γάλα. Ούλλα τα χτηνά τωρά εν πιασ΄ στην βράσιν της βαθκιάς. Μα άμα ρωτήσουμεν ποτζεί ποδά μπορεί να βρεθεί κανένας που να γαλεύκει κόμα. Πέρκι μας δικιούσιν νάκκον να το ταΐζουμεν.
- ΒΕΡΑ Πέντε μηνών μωρόν, σαν να φοούμαι να του δικω γάλαν της αίγιας. Μέμπα τζιαι πάθει μου καμιάν δυσεντερίαν. Τζιαι πού να ΄βρεις γιατρόν δαπάνω δα στα όρη.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εσύ πρέπει να τρώεις. Να τρώεις να δυναμώσεις. Να κατεβάσεις γάλα να μπορείς να το θηλάξεις.
- ΒΕΡΑ Εκουβέντιασες με τον μουχτάρη;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εκουβέντιασα.
- ΒΕΡΑ Είντα σου είπεν;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ήταν τζι η μουχτάρενα ομπρός. Εκάμαν μου μιαν πρόταση. Αντί να πηαίνουμεν λαλούν που σπίτιν του σπιθκιού κάθε νύχτα να μας ταΐζουν, να πουν στους χωρκανούς να μας πέμπουν το φαΐν έσσω.
- ΒΕΡΑ Τζι είντα τους είπες;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ότι θέλω να το κουβεντιάσω μιτά σου.
- ΒΕΡΑ Εν να νομίσουν τζιαι τα πλάσματα πως είμαι καμιά παράξενη τζιαι κακομαθημένη.

- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ό,τι θέλουν ας νομίζουν.
- ΒΕΡΑ Δεν το κάμνω που παραξενιάν. Εσού τουλάχιστον ξέρεις το.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρω το.
- ΒΕΡΑ Αντρέπουμει κάθε μέρα, όσο να βουττήσει ο ήλιος, να πκιάννουμεν τη στράταν τζιαι για ένα σπίτι.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ούλλοι οι δάσκαλοι, τουλάχιστον εις τα χωρκά, το ίδιον κάμνουν μάνα μου. Δεν είμαστιν οι μόνοι.
- ΒΕΡΑ Ξέρω το, μα 'ντα να κάμω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εσύ φταίεις που δεν εκρόστης του τζυρού σου. Αν έπαιρνες τζείνον που σου προξέναν, έθεν να ζιεις βασιλικά. Όι να βασανίζεσαι δαπάνω στα βουνά μιτά μου.
- ΒΕΡΑ Πούποτε δεν βασανίζομαι. Φτάννει να 'μαι μιτά σου.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Βασανίζεσαι. Βασανίζω σε.
- ΒΕΡΑ Όι.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Θα αλλάξουσιν τα πράματα. Θα δεις. Οι παραπάνω δάσκαλοι φαίνεται πως αρχέψασιν να συμφωνούν με την ιδέα να γενούμεν υπάλληλοι της κυβέρνησης. Οι Εγγλέζοι πκιερώννουσιν καλά. Άμα έχουμεν έναν μιστόν θα περνούμεν καλλίττερα. Αθρωπινά. Όι σαν τους διακονητάες. Φυσικά έσει τζιαι που διαφωνούν.
- ΒΕΡΑ Γιατί διαφωνούν; Δεν θέλουν να ζήσουν μια ζωήν καλλίττερη;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Αν γενούμεν υπάλληλοι στους Εγγλέζους, δεν θα μας αφήνουν να κάμνουμεν την δουλειάν μας όπως θέλουμε. Το πρόγραμμα των μαθημάτων εν να το βγάλουν τζείνοι.
- ΒΕΡΑ Ελληνικά εσπουδάσετε, Ελληνικά θα διδάσκετε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ναι σίγουρα στην γλώσσαν μας. Όμως είναι ιστορία θα διδάσκουμεν;
- ΒΕΡΑ Λαλεις να βάλουν περιορισμούς;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Γιορτές, σαν τες κοσπέντε του Μάρτη, σαν των Τριών Ιεραρχών σίγουρα εν να τες καταργήσουν. Για τούτον τζιαι διαφωνούν πολλοί.

- ΒΕΡΑ Ο Θεός να τους φωτίσει να πάρουν μια απόφαση σωστήν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ο Θεός. Γιατί δεν εν ζωή τούτη που ζιούμεν.
- ΒΕΡΑ Πότε λαλείς να καταλήξουν, να πάρουν μια απόφαση;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μεσ' στον χρόνον που κρατούμεν, το πολλύν του χρόνου, θα πούμεν το ναι ή το όι.
- ΒΕΡΑ Εμείς τωρά εν πο 'χουμεν ανάγκην. Σήμερα. Δεν ημπορούμεν να καρτερούμεν να βκει το 1926 να μπει το κοσιεφτά.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ξέρω το.
- ΒΕΡΑ Δεν εν για λλόου μου που νοιάζομαι. Πίστεψε με. Εν τούτον το μωρό μας που πονώ. Θώρε το, θώρε τα σιερούδια του. Εγινήκασιν σαν τα κανιά. Θώρε τα δακτυλούδια του. Εγινήκασιν σαν τες κλωστές. Θώρε τ' αμματούθκια του. Επογιαλώσασιν όπως του γέρου, που δεν ιβρίσκει τίποτε πάνω μου να βυζάσει. (Κλάμα μωρού).

ΕΙΚΟΝΑ 3

(Μουσική. Στον καφενέ).

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Κόπκιασε δάσκαλε. Έλα κάτσε να τα πούμεν. Ρε καφετζιή φέρε καφέν του δασκάλου. Πε μας να δούμεν δάσκαλε. Εκουβέντιασες με τη γεναίκα σου; Είντα απόφασιν επήρετε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Έσειε πολλήν φασαρίαν δαμαί κύριε μουχτάρη. Εν αντροπή τζιόλας να κουβεντιάζουμεν τούτον το πρόβλημα μέσα στον καφενέν τζιαι ν' ακουούμαστιν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Τράβα να πάμεν παρόμερα δάσκαλε. Ούτε να μας ενοχλούν ούτε να τους ενοχλούμε. Εχτός τζι αν θέλεις να πάμεν έσσω μου, πον μας ενοχλεί κανένα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Όι όι, εν αντροπή να πάμε να φορτωθούμεν πάλε της κυρίας σου.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Χαρά στο πράμα.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Κάτσε δαμαί στο γώνιασμαν τζι εν καλά.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Λάλε να δούμεν. Είνταν π' αποφασίσετε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Τζείνον που' πες, να μας πέμπουν την μαειρκάν αντί να πηαίνουμεν έσσω τους να τρώμεν, δεν εν άσσημη ιδέα. Θα γλιτώσουν τζιαι τη φασαρία μας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Η γεναίκα σου είντα λαλεί;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Δεν είπε με ναί με όι. Που σημαίνει πως το καλοσκέφτεται.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έτσι να κάμουμεν τότε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ (Μικρή σιγή). Εν τζιαι κάτι άλλον κύριε μουχτάρη πο' θελα να σου πω.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ακούω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Σε παρακαλώ δεν θέλω να με παρεξηγήσεις. Δεν θέλω να φαίνομαι δύσκολος, παράξενος, απαιτητικός. Εν οι συνθήκες που με κάμνουν να 'χω κάπκοιες απαιτήσεις.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μίλα ελεύτερα δάσκαλε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εγώ κύριε μουχτάρη ενεγιώθηκα με το ψουμίν, την ελιάν τζιαι το κρομμύδιν. Δεν έχω πρόβλημα να φάω ό,τι βρεθεί, ό,τι πέψει ο Θεός. Όμως η γεναίκα μου εν μαθημένη διαφορετικά. Εν γεννημένη τζι αναγιωμένη σε πλουσιόσπιτο.

Η ίδια δεν μου παραπονήθηκε ποτέ της για την μαειροκάν. Μα καταλαβαίνω την. Δεν είμαι βλάκας. Δεν παραπονιέται για να μεν με μαραζώνει. Πόσον τζιαιρόν όμως εν ν' αντέξει. Τωρά τζείνη πρέπει να τρώει για δκυο. Νεγιώννει, βυζάννει μωρό. Καταλαβαίνεις.

ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Σύντυσιε καθαρά δάσκαλε.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ Επροβληματίστηκα πολλά να σου συντύχω, γιατί τζιαι που την άλλην θωρώ είνταν που γίνεται. Ο περίτου κόσμος εν φτωχός. Δύσκολα τα φέρουν βόλτα. Θυσιάζονται τα πλάσματα να μας ευκαριστήσουν με τζείνον πο 'χουν. Εμέναν έτυχε μου, τον τζιαιρόν που σπούδαζα, οχτώ μέρες να τρώω μόνο φατζιήν μουτζιέντραν. Όμως μια γεναίκα που θηλάζει δεν ημπορεί να ζήσει μόνο με την φατζιήν, τα κουτσιά τζιαι τα ρουβίθκια.

ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ναι, σίγουρα.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ Θέλω να ξέρεις πως η γεναίκα μου δεν έσει ιδέα για τούτα ούλλα που σου λαλώ. Όμως έπρεπεν, όφειλα να σου τα πω. Γιατί, είντα να σου το κρύψω. Όσπου την θωρώ μέρα με την ημέρα να λιώννει τζιαι να στάσσει σαν το τζερίν, λιώννω τζι εγώ μιτά της.

ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Γιατί δεν μου εσύνησιες νωρίτερα;

ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εφοήθηκα πως εν να παρεξηγηθώ κύριε Μουχτάρη.

ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Όστε έτσι!

ΔΑΣΚΑΛΟΣ Ό,τι έχουσιν τα πλάσματα παρουσιάζουν μας το. Ξαναλαλώ σου. Δεν έχουμεν παρόπονον. Γιατί θωρούμεν. Θυσιάζονται να μας ευκαριστήσουν. Μα είντα να κάμουν. Έχουν τζιαι τζείνοι τα παιδικιά τους. Έχουν τες ανάγκες τους. (Μικρή σιγή). Μια νύχτα σε ένα σπίτι είχασιν μαειρεμένα κουτσιά. Η γεναίκα μου δεν τα τρώει. Έφαεν μια φοράν τζι ήταν να πεθάνει. Τζι άης τον πελάν αρώστησεν τζιαι το μωρόν που βύζανεν που πάνω της. Άμα την είδασι να θωρεί το πιάτον τζιαι να διαλοΐζεται, εκαταλάβασιν πως δεν τα τρώει τζι είπασιν να της κάμουν τίποτε άλλον. Ετηανίσαν της κρομμύδκια. Εσφίχτηκεν, εποσφίχτηκεν τζι εκατσεν τζι έφαν τα. Ούλλη νύχτα ήταν να πεθάνει που τους πόνους.

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Σε πκοιο σπίτιν ήσαστιν δάσκαλε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Για τ' όνομαν το Θεού. Για πκοιον με παίρνεις. Δεν πρόκειται να σου πω. Τζιαι ξαναλαλώ σου το. Δεν κατηγορώ κανέναν. Ο κόσμος εν φτωχός. Ο κόσμος υποφέρει. Θωρώ μαθητές πο 'ρχονται στο σχολείον ανυπόλητοι, τζιαι με τσιαπτάλια τζιαι τα πουνάμισα κομμαδκιασμένα. Αν ήμουν μόνος μου δεν θα 'χα πρόβλημα. Μα έχω τη γεναίκα μου τζιαι το μωρό μου.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έσιεις το λον μου. Θα τους συντύχω δάσκαλε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Όι όι, κύριε μουχτάρη. Προτιμώ να μεν πεις τίποτε. Προτιμώ να 'βρουμεν μιαν άλλην λύσιν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Είντα λύσιν δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Διπλάστε μου τον μιστόν μουχτάρη τζιαι θα φροντίσω γιω να συντηρώ την οικογένεια μου. Να μεν είμαστιν βάρος κανενού.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Να σου διπλάσουμεν τον μιστόν μια κουβέντα ένει.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Αν μου τον κάμετε δκυο λίρες τον μήνα, θα ψουμνίζω ό,τι θέλω για το σπίτι μου, τζι εν θα γίνουμαι φόρτωμαν κανενού.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μα πόθθεν να ψουμνίζεις δάσκαλε; Ούτε μπακκάλην έχουμε στο χωρκόν ούτε χασάπην.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Έχουσι δίπλα τα τζιεφαλοχώρκα.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μιαν λίραν που σου δικιούμεν τζιαι δυσκολευκούμαστιν να τη συνάξουμεν. Αν τους πούμεν δκυο θα κάμουν επανάστασιν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Τότε κύριε μουχτάρη λυπούμαι πολλά, μα είμαι αναγκασμένος να γυρευτώ αλλού. Γιατί η πρώτη έννοια μου εν η γεναίκα μου τζιαι το μωρό μου.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μα εν δυνατόν δάσκαλε να σας ταΐζουν κάθε μέρα ρουβίθκια τζιαι κουτσιά;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Αντροπή μου να καταγνώνω άδिका τα πλάσματα.

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εν δυνατόν να μεν ισπάζουν δκυο αβκά, να ββάλλουν
λλίην λούντζαν, λλίην ποσυρτήν, λλία λονκάνικα;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είπα σου δεν τους καταγνώνω. Έχουν παιδικιά πον πάνω
στην ανάπτυξιν τους. Άμα πεινούσιν τα παιδικιά σου, τζι
άμα ριούσιν, φυλάεις το μαξούλι σου, για να ββάλουν τον
σειμώναν. Τζι εγώ στην θέσιν τους έτσι θα 'καμνα.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ακόμα τζιαι τες Τζερχατζιές κάμνουν τταμακκερλίκκιν;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Για τες Κυριακές εν άδικον να πω πως έχουμεν παρόπο-
νον. Ππέφτει καμιά ζάμπα της όρνιθας στο ππάϊν μας.

ΕΙΚΟΝΑ 4

(Μουσική. Στο σπίτι του μουχτάρη).

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Σαν να τα παραφουσκώνει ο δάσκαλος ρε γενναίκα.
- ΠΙΣΤΟΥ Έσειε δίκαιον ο δάσκαλος. Τωρά εν να μάθεις τους χωρκανούς σου; Ξέρουν τους τζιαι παρά χωρκού, τζι εσου που 'σαι μουχτάρης δεν τους ξέρεις; Στο τσιγκουνιόν εβκάλαμεν νάμιν. Όπου γυρίσεις εις τα παναῦρκα γελούν μιτά μας. Πλάθουσιν ιστορίες τζιαι χαχανίζουν πασ' στην ράσιν μας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έσειε χωρκόν που να μεν έσειε τον αμμέν του; Έσειε χωρκόν που να μεν γελούν μιτά του;
- ΠΙΣΤΟΥ Εμάς εν πολλύν κακόν. Αφού αντρέπουμε πιον να πω πως είμαι που δαμέσα. Ξέρεις είντα λαλούσαν τες προάλλες εις το παναῦριν του Προδρόμου;
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εν τζιαι μπορείς να κλείσεις το στόμαν του κόσμου.
- ΠΙΣΤΟΥ Ότι έππεσεν το ελιοκόκκον μεσ' στην δόμην τζι εχαλάσαμεν την τάχα, για να το 'βρουμεν να το γλείψουμεν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Αν κάτσεις να ακούεις του κάθε αδιασερού, χαῖριν δεν θα κάμεις.
- ΠΙΣΤΟΥ Έχουν δίκαιον. Είμαστον πιπντήες, τσιγκούνηες, σπαγγοραμμένοι.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Δεν έσειε, δεν κρατεί ο κόσμος ρε γενναίκα. Τζιαι πού να τα 'βρει, πόθθεν να πκιάει για να κρατεί; Σποράν δεν γιωρκούμεν. Όσπρια δεν γιωρκούμεν. Πατάτες, περβολικά δεν γιωρκούμεν. Τζιαι πού να γιωρκήσουν πασ' τουν' τα κάκκαφα. Λάδιν δεν γιωρκούμεν. Όσοι έχουν λλία αμπέλια κουτσοπερνούσιν. Ββάλλουν το κρασίν τους, τα σταφίθκια τους, τον σουτζιούκκον, τα κκιοφτέρκα τους, γυρίζουν που παναῦριν του παναῦρκού τζιαι πουλούν τα, κάτι πκιάννουν. Γιάλι άλι ββάλουν τον σιειμώναν. Μα τζείνοι πον έχουν είντα να κάμουν; Να πουληθούν για να ζήσουν;

- ΠΙΣΤΟΥ Δεν έχουν δίκαιον τζιαι ξέρεις το. Τζιαι τες όρνιθες τους έχουν τες, τζιαι τες αίγιες τους έχουν τες, τζιαι τον σιοίρον τους νεώννουν τον. Αν ισφάξουν μιαν όρνιθαν, μιαν φοράν τον μήναν πον να φιλοξενήσουν έσσω τους τον δάσκαλον, εν να χαθούν; Αν ιβγάλουσιν κανέναν παστόν, κανένα χαλλούμιν, να τηανίσουν με τ' ανκά, για χάριν του δασκάλου, εν να φτωσιήνουςιν περιίτου;
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Πουλούν τα τούτα ούλλα που λαλείς, για να ντύσουν τζιαι να πετσώσουν τα παιδικιά τους.
- ΠΙΣΤΟΥ Μα πκοιοι τα πουλούν;
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Οι περιίτου. Ξέρεις είνταν που μου λάλεν προχτές ο Ζαοττομής;
- ΠΙΣΤΟΥ Ο Ζαοττομής δεν έσειε που τον ήλιον μοίραν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εκατασκοτώννεντον ο κακομάζαλος ούλλον καλοτζαίριν, να συνάξει το ρούδιν που τα όρη, να το κουβαλήσει στο χωρκόν να το ξεράνει, να το αντινάξει, να το σατσιάσει, να το φορτώσει πασ' στα χτηνά να το πάρει στην πόλη να το πουλήσει. Τζι είνταν πόπκιασεν θαρκέσαι, για τον κάματον τριών μηνών; Ρωτώ σε. Είνταν πόπκιασεν; Ένα τενεκνέν πετρολάδο, τζι ένα σάκκον άλας. Ναι, τούτη ήταν η πκιερωμή του. Τζι ύστερα λαλείς πως εν πιπντήες! Είντα να κάμουςιν τα πλάσματα; Να φάσι δεν έχουν. Είντα λοής να ταΐσουν τζι άλλους;
- ΠΙΣΤΟΥ Αφήστε τον δάσκαλον να φύει καλό τζι ας γυρίζουν τα κοπελλούδκια μας να συνάουν κάτσαρα για να ζήσουν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Το λάθος μου ήταν που δεν αρώτησα αν ήταν παντρεμένος. Αν ήταν κανένας γεροπκιός, κανένας σηηράτος, κανένας σκάπουλλος, έθεν να περάσει γιάλι-άλι, σαν επεράσαν τζι άλλοι.
- ΠΙΣΤΟΥ Οι άλλοι ήταν πονηροί. Εβρίσκαν τρόπον να ζήσουν. Μα τούτος φαίνεται πως παρπατά με τον σταυρόν στο σιέρι. Παράντζειλε του.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Είντα να του παραντζείλω;
- ΠΙΣΤΟΥ Να κάμει τζείνον πο 'καμνεν τζι ο πριν που λλόου του.

ΕΙΚΟΝΑ 5

(Μουσική. Στο σπίτι του δασκάλου).

- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Δώσε προσοχή δάσκαλε τζιαι βελόνιασε είνταν πον να σου πω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Διπλάστε μου τον μιστόν λαλώ σου τζι εν θέλω τίποτε άλλον
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Άκου είνταν πον να σου παραντζείλω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Άτε να δούμεν. Λάλε.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μια φοράν τον μήναν θα λαλείς των μαθητών σου να σου φέρουν στο σχολείο που έναν αυκόν, για να βάψετε τον πίνακαν.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Να φέρουν που έναν αυκόν!
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Βρίξε τζι άκουε. Πόσους μαθητές έσεις;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Τριανταπέντε.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ούλλα ούλλα δκυο ανκά χρειάζεσαι για τουν' την δουλειά. Θα τα σπάξεις, θα ξιχωρίζεις το ασπράδιν, θα το νεκατώννεις με λλίην καρβουνόσκονην κουπανισμένην τζιαι θα βάφεις τον πίνακαν. Τα υπόλοιπα τριαντατρία θα τα παίρνεις έσσω σου.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ (Μικρή σιγή). Δεν με κατάλαβες καλά μουχτάρη.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Κάμε το λαλώ σου.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μα να καταδεχτώ εγιώ να ζητήσω που τους μαθητές μου να μου φέρουσιν ανκά στο σχολείον!
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εν για τες ανάγκες του σχολείου πον να τα φέρουν δάσκαλε.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Τζι ούλλοι θα ξέρουν, μάλοι τζιαι μισιοί, πως εν θα ν' για τες ανάγκες του σχολείου, μα για το σπίντιν του δασκάλου.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Κάμε το λαλώ σου. Κάμνουν το τζι άλλοι.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Πκοιοι άλλοι;
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Έκαμεν το τζι ο προκάτοχος σου.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Μα άδε πως το λαλείς τζιαι καταγνώννεις τον.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Δεν τον καταγνώννω. Λαλώ το για να σε πείσω.

- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Καταγνώννω τον εγιώ μουχτάρη. Γιατί όπκοιος καταδέχεται το ψέμαν το μιτσίν καταδέχεται τζιαι το μιάλον. Τζι όπκοιος καταδέχεται να κλέψ' ανκόν, κλέφτει τζι όρνηθαν.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Μα γιατί κλέφτει δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Έτσι το θωρώ εγιώ.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Λάθος σου.
- ΠΙΣΤΟΥ Εεεε νοικοτζυροί, ε νοικοτζυροί.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Κόπκιασε μέσα.
- ΠΙΣΤΟΥ Ώρα καλή.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εκρούανεν το πλευρόν σου Πιστού τζι έππεσεες ταπισόν μου;
- ΠΙΣΤΟΥ Πού εν η κυρία σου δάσκαλε;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εν ποτζεί τζιαι σάζει το μωρόν. Βέρα, εεε Βέρα.
- ΠΙΣΤΟΥ Ελάμνησα να πα να ξαπολύσω τες αίγιες τζι είπα να ρέξω να σας δω.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Καλά έκαμες.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Είπα σου θα φέρω γιω τες αίγιες. Είνταν που λάμνησες τζι εσού;
- ΠΙΣΤΟΥ Άμα σκοτεινιάσει να τες φέρεις, πότε να τες σάσω;
- ΒΕΡΑ Γεια σας. Καλώς όρισες κυρία Πιστού.
- ΠΙΣΤΟΥ Καλώς σας ήγρα κόρη μου. Είνταν που κάμνεις μάνα μου; Είσαι καλά;
- ΒΕΡΑ Δόξα σοι ο Θεός θκεια.
- ΠΙΣΤΟΥ Το μωρόν σου εν καλά κόρη μου;
- ΒΕΡΑ Ο Θεός να τα κάμνει καλά θκεια.
- ΠΙΣΤΟΥ Έσει που την Τζιερχατζιήν να σας δω τζι επεθύμησα σας. Εβήκαμεν εις τον τρούον τζιαι καταλαβαίννεις.
- ΒΕΡΑ Μεν το σκέφτεσαι θκεια.
- ΠΙΣΤΟΥ Έλα. Έφερα σου λλίον τραχανάν. Τζιαι λλία χαλλούμια.
- ΒΕΡΑ Δεν ήταν ανάγκη θκεια.

- ΠΙΣΤΟΥ Χαρά στο πράμα. Ούτε κλέφτουμεν τα, ούτε γοράζουμεν
 τα. Που τον τραχανά δοτζίμασε να μπουκκώννεις τζιαι
 λλίον το μωρόν σου. Έστω τζιαι νάκκον ζουμίν. Τζι εγιώ
 εμπούκκωννα τους. Άμα λιμπίσει εν να τ' αρέσει. Εγιώ εν
 με τον τραχανάν που ενέγιωσα τους δικούς μου, γιατί το
 γάλα μου ήταν λλιαστόν.
- ΒΕΡΑ Φκαριστώ σου πολλά θκεια.
- ΠΙΣΤΟΥ Κόβκε τζιαι χαλλούμιν μέσα να κάμνει γέψιν.

ΕΙΚΟΝΑ 6

(Μουσική. Στο σπίτι του μουχτάρη).

- ΠΙΣΤΟΥ Αν έβρισκες να φέρεις κανέναν ελεύτερον, δεν θα 'χαμεν τούτα ούλλα τα προβλήματα τωρά. Τζιαι πού ξέρεις. Μπορεί να 'ταν τζιαι το τυχερόν καμιάς που τες κόρες μας.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εν καλοί οι ελεύτεροι μα πού να τους εύρεις. Καπαλιάζονται οι μουχτάρηδες πκοιος να τους αρπάξει. Γιατί ούλλοι σκέφτονται σαν τζι εσέναν. Ούλλοι έχουν κόρες της παντριάς. Αρπάσσουν τους οι καλλίττεροι. Οι εχούμενοι. Των χωρκών της κατωγής. Των χωρκών γυρόν γυρόν της πόλης. Άμα έσιεις πρότασιν να πας δάσκαλος στην Τζυρκάν, στο Λευκόνοικον, είτε στην Λύση, δεν έρχεσαι δαπάνω δα στα κάκκαφα, να τρώεις γρούταν τζιαι μάτσιες τζιαι να κάμνεις παρέαν με τους ατούς τζιαι τους κοράζινους.
- ΠΙΣΤΟΥ Αφού τούτος ήταν το τυχερόν μας, να τον τζηέψουμεν πέρκι περάσσουμεν γιάλι-άλι ως πάρα τζει.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Είδες είνταν πον να πεις!
- ΠΙΣΤΟΥ Αν είσιεν νάκκον κόκκαλον η γεναικούα του, έθεν να περάσσουν γιάλι-άλι, μα μισή πνοή εν το κακομάζαλον.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Αγαπηθήκαν τζι επαρτήκαν. Ο πεθθερός του εν πλούσιος πολλά. Έθελε να της δώκει χωρκανόν του, για να σμίξουσιν τα μάλια τζιαι τες περιουσίες τους. Μα τούτη τούτον έθελεν. Έβκαλεν την έξω, που δεν του κρόστην.
- ΠΙΣΤΟΥ Τζι εσού πού τ' άκουσες;
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Ερώτησα για λλόου του πριχού τον καπαρώσω.
- ΠΙΣΤΟΥ Χαρά στην καρκιάν! Την σσιύλλαν σου, την κάττα σου τζιαι δεν κυάρεις να την ιββάλλεις έξω πόσσω σου, όι την κόρη σου.
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Η πελλάρα εν πολλή στον κόσμον.
- ΠΙΣΤΟΥ Η καημένη η κορούα. Μαρτύριον που τραβά!
- ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ Εσού πού 'σαι γεναίκα, άμα βρίσκεις τζιαιρόν κάμνε της παρέαν. Συντύχαννε της. Δείγνε της πρόσωπον καλόν. Παράντζειλε τζιαι των κόρων μας να της καλομιλούσιν.

ΕΙΚΟΝΑ 7

(Μουσική. Στο σπίτι του δασκάλου).

- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Σαν να το θωρώ τζι εφέξαν τ' αμματούθκια του.
 ΒΕΡΑ Λάλε μου το να παρηγορηθώ.
 ΔΑΣΚΑΛΟΣ Σαν ν' άρκειφεν τζιόλας να ζουμώννει. Να γεμώννουσιν τα
 μαουλούδκια τζι οι ζαμπούες του.
 ΒΕΡΑ Ναι. Πάει καλλίττερα. Δόξα σοι ο Θεός.
 ΔΑΣΚΑΛΟΣ Εσού πώς πάεις μάνα μου;
 ΒΕΡΑ Άμα εν τούτον καλά είμαι τζι εγιώ καλά.
 ΔΑΣΚΑΛΟΣ Τζι άμα είσαι σου καλά εν τζιαι τούτον καλά.
 ΒΕΡΑ Ξέρω το.
 ΔΑΣΚΑΛΟΣ Είντα λαλείς; Εν ν' αντέξουμεν να βγάλουμεν το χρόνον
 δαπάνω;
 ΒΕΡΑ Φαίνονται καλά πλάσματα. Η καλοσύνη τους πέρικι μας
 δώκει κουράγιο ν' αντέξουμεν. (Ακούεται κότα).
 ΠΙΣΤΟΥ Πού είσαστιν νοικοτζυροί;
 ΒΕΡΑ Κόπκιασε μέσα θκεια Πιστού.
 ΔΑΣΚΑΛΟΣ Πόθθεν έρκεσαι τζιαι πού πας με τες όρνιθες στο σιέριν;
 ΠΙΣΤΟΥ Η μια εν που λλόου μου τζιαι την άλλην πέμπει την η ανι-
 ψιά μου η Πατρού.
 ΒΕΡΑ Δεν ήταν ανάγκη θκεια για τ' όνομαν του Θεού.
 ΠΙΣΤΟΥ Έθεν να 'ρτει να σε δει η ίδια, μα όσον τζι ήρτεν που τον
 τρούον τζι έβαλεν πλύμμαν.
 ΔΑΣΚΑΛΟΣ Φχαριστούμεν πολλά κυρία Πιστού. Υποχρεώννετε μας.
 ΠΙΣΤΟΥ Εν των αυκών τζι η μια τζι η άλλη. Μέραν δεν κόβκουν
 πίσω. Όπου να 'σαι, το μωρόν σας εν ν' αρκέψει να τρώει
 μέσα μέσα. Άμα έσιετε δικές σας, κάθε μέρα θα 'σιετε φρέ-
 σκον να το ταΐζετε. Πού να γυρίζετε να γυρεύκετε που τον
 έναν τζιαι τον άλλον. Τζιαι μεν ιννοιάζεστε για την ταήν
 τους. Με τούτες τες βροχούες πο 'ρηνεν, σε καμιάν εβτο-
 μάδαν οι βραχτές εν να γεμώσουν χόρτα. Όρεξιν να 'χουν
 τα χτηνά του κόσμου να τρώσι. Ούτε για την τζοίτην τους
 να νοιάζεστε. Ηύρεν ο μουχτάρης μιαν παλιόκασιαν τζι
 έπκιασεν τζιαι καρφώνει της που πάνω έναν τσίγκον, τζιαι

- κάμνει την σαν τον γουμάν. Πριν να δύσει ο ήλιος εν να 'ρτει να τη φέρει. Βαζ' τες μέσα τζιαι δεν φοούνται με νερά με σιόνια.
- ΒΕΡΑ Είσαι πολλά καλή θκεια Πιστού.
- ΠΙΣΤΟΥ Χαρά στην καλοσύνην κόρη μου!
- ΒΕΡΑ Εγώ ξέρω θκεια.
- ΠΙΣΤΟΥ Ξένος να 'ρτει κόρη μου στο χωρκόν μας τζιαι κάτι εν να τον φιλέψουμεν. Όι εσάς που 'σαστιν δικοί μας.
- ΒΕΡΑ Οι δικοί μας δεν μας είδαν σαν τζι εσάς θκειούλλα μου.
- ΠΙΣΤΟΥ Να 'σαστιν καλά. Άτε να πηαίννω γιάλι άλι. Γιατί εν άξιιοι να με φάσιν αν μεν εύρουν μαιρεμμένα.
- ΒΕΡΑ Να πας στο καλό.
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Στο καλό θκεια Πιστού. Τζιαι πε του Μουχτάρη να ξιχάσει τζείνον που του είπα.
- ΠΙΣΤΟΥ Πκοιον πο ούλλα γιόκκα μου;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Πε του πως εκουβεντιάσαμεν με τη γεναίκαν μου τζι αποφασίσαμε να μείνουμεν εις το χωρκόν σας.
- ΠΙΣΤΟΥ Θα πετάσει που τη χαράν του άμαν το ακούσει. Θα πετάξει τα σκουφιά του. Μα είντα λοής τζι αλλάξετε γνώμην έτσι άξιππα;
- ΔΑΣΚΑΛΟΣ Που την αγάπη σας θκεια. Που την αγάπη σας την πολλήν. Γιατί δεν εξανάβραμεν πλάσματα σαν τζι εσάς.

